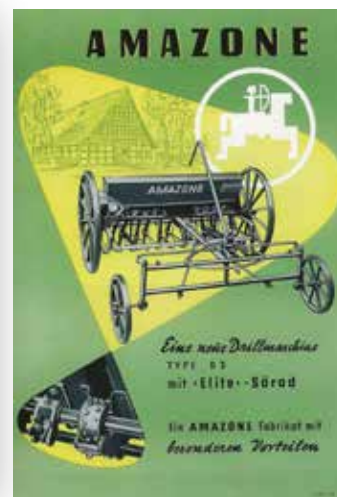

De firma Hilaire Van der Haeghe was één van de eerste Amazone-importeurs en importeert sinds 1935 de Amazone-machines in België.

KWART MILJOEN AMAZONE-ZAAIMACHINES

 : Jan Ebinger – : Amazone & archief Jan Ebinger & Hilaire Van der Haeghe

Met meer dan 250.000 verkochte zaaimachines bereikte Amazonen-Werke onlangs een nieuwe mijlpaal in de rijke geschiedenis van het familiebedrijf dat in 1883 werd opgericht door Heinrich Dreyer.

De oorsprong van de Amazone-zaaimachines gaat terug tot 1948. Toen Dipl. Ing. Heinrich Dreyer en zijn broer Erich Dreyer, die de tweede generatie van de familie Dreyer vertegenwoordigden, beslisten om hun programma dat bestond uit aardappelrooiers en -sorteerders, meststofstrooiers en stalmestverspreiders uit te breiden door te starten met de ontwikkeling van een graanzaaimachine. De

stimulus hiervoor werd gegeven door de heer Kademann die over een patent beschikte van een 'Elite-zaaiwiel'.

D1

De eerste Amazone-zaaimachines kregen de aanduiding D1 mee, waar de D stond voor Drillmaschine (zaaimachine). De D1 had een werkbreedte van 2 meter en door het verzetten van een hefboom kon

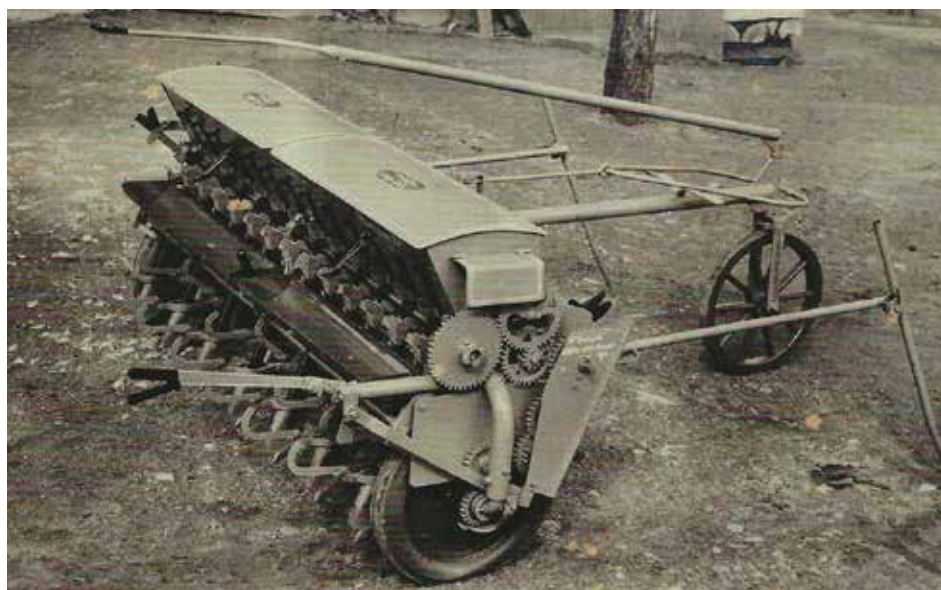
eenvoudig worden overgeschakeld van groot naar fijn zaaigoed, voor het zaaien van onder andere wortelen, klaver, gras en stoppelknollen. Hierdoor was de D1 zaaimachine interessant voor Noord-Duitsland en het Rijnland waar heel veel stoppelknollen werden geteeld niet alleen als veevoer, maar ook als vanggewas. Bijzonder aan de Amazone D1-zaaimachine was dat in tegenstelling tot de andere zaaimachines van die tijd de tandwielen van de tandwielkast niet moesten worden gewisseld bij het zaaien van grovere of fijnere zaden.

D2

De D1 was aanvankelijk uitgerust met kleine rubberwielen om de kostprijs laag te houden. In de praktijk bleken deze echter te klein en bij de aangepaste D1-versie, die de aanduiding D2 meekreeg, werden de kleine rubberwielen vervangen door de klassieke grote, houten wielen. Net zoals bij de vorige serie was de D2-serie uitgerust met een tandwielkast rechts van de zaaimachine. Deze maakte de machine niet alleen duur, maar ook vrij moeilijk te bedienen.

D3

Daarom ontwikkelde men de Amazone D3 met een eenvoudigere en makkelijker te bedienen Norton-drijfwerk en centraal opgestelde hefboom om op het einde van het perceel de machine in of uit werking te stellen. De hefboom bediende een stel tandwielen in de aandrijving die uit elkaar werden geschoven. Gelijktijdig werden dan ook de vorentrekkers omhooggetild. De D3-serie werd in

Prototype van een Amazone D1 zaaimachine.

Drillmaschine AMAZONE D 2

mit accurateu Belerfchers
mit Automatisch-Steuerung

Außer drei Kugellagerbeständen, Drillmaschinen besitzen wir noch solche mit accurateu Belerfchers an, die mit Belerfcher und die besten Gummireifen zu empfangen sind.

Es ist uns daher gelungen, durch Anwendung moderner Einzelstück-Größen der Gewicht der Maschine gering zu halten, während die tatsächliche Reichweite eine gute Qualität verleiht.

Diese steigende und zweckmäßige Lösungen sind der AMAZONE-Drillmaschine

seine Freunde

erfahren. Auch besitzt diese Maschine die Einstellmöglichkeit der Behälter, die Einzel-Schaltgetriebe und sonstige Vorteile der Dreyer-Maschinen.

Amazone zaaimachine D2 van 1949.

Eine neue Drillmaschine
mit bewährten Elementen

- Einzelräder kombinierbar Normal- und Felgen-Reifenbauart
- Kugellagerbauart
- 72 verschiedene Vorwärtsgeschwindigkeiten
- geringe Schwenkstellungen
- leichter Anbau für kleine Traktoren
- technischer Nachbau
- mit Einzelstellung, leicht Verstellbar
- Zusatzabtrieb zum Schwenkwerk mit
- 180°-iger Halterung - großer Behälter
- leicht zu bedienen
- Doppelschneidwerk - große Räder
- stabiler Rahmen mit Schwinge
- AMAZONE D5 ist mit Patentechnologie
- AMAZONE D2 kombinierbar
- sehr guter Bedienungs- und Doppelschneidwerk
- geringe Gesamtpreise (nicht über 2.000,-) - erstaunlich günstiger Preis

Door het specifieke ontwerp van de D5 zaaimachine kon deze dicht bij de trekker worden opgebouwd om de hef te ontlasten. Het zaaimechanisme kon via een Nortonkast met 72 verschillende snelheden ingeschakeld worden.

de praktijk goed onthaald en gedurende verschillende jaren werd een productieaantal van 800 stuks per jaar bereikt.

D4

Ondertussen had de derde generatie van de familie Dreyer het dagelijks beleid van Amazonen-Werke overgenomen en het bedrijf succesvol door de crisis van eind de jaren 1950 begin de jaren 1960 geleid. Prof. Heinz Dreyer besliste om een moderne driepunts zaaimachine voor trekkers te ontwikkelen, wat resulteerde in 1964 in de legendarische D4 zaaimachines.

Nebenstehende Abbildung zeigt die AMAZONE Drillmaschine, Normalmodell D 3, mit Gummibereifung 4,00—36 und mit dem neuen Getriebe. Die Gummiräder sind sowohl für die Drillmaschine als auch für den AMAZONE Düngereiser austauschbar zu verwenden. Durch die beiden Stellhebel beim Getriebe können

72 verschiedene Geschwindigkeiten

die sich nicht wiederholen, eingestellt werden, ohne seitliche Schaltung und ohne Wechselräder (Patent angemeldet). Die Abdrehkurbel befindet sich fest am Getriebe. Alle AMAZONE Drillmaschinen haben Auto-Vorderwagensteuerung mit besonders leichter und schlagfreier Lenkung, ein Lenkrohr, das gleichzeitig als Anhängedrehel verwandelt werden kann, staubdichte Naben und Momententierung des Saatkastens.

AMAZONE Drillmaschinen
haben sich in der Praxis
bereits
1000fach bewährt

De 4.00 - 36 rubberwielen van de D3 zaaimachine konden ook worden gemonteerd op de Amazone-schotelstrooiers voor het strooien van kunstmest.

Hilaire Van der Haeghe was tot begin de jaren 1960 importeur van Allis Chalmers-trekkers. Hier een Amazone-zaaimachine opgebouwd tussen de voor- en achterwielen van een Allis Chalmers G-werktuigendrager.

Stand van Hilaire Van der Haeghe tijdens het landbouwsalon van 1965 te Brussel. Van der Haeghe was destijds ook importeur van Landini-trekkers via dochteronderneming Intertraco.

De D4 serie werd geïntroduceerd in 1964.

Deze hadden een aangepast Elite-zaaiwiel en het praktische nokkenrad zaaisysteem. Het zaaimechanisme bestond uit een Norton-kast met 72 verschillende snelheden en had een Elite-fijnzaairad, te verstellen met een drukpal. De zaaischaren waren verstelbaar en beschikten over drukveren voor een gelijkmatige zaaidiepte. Iedere schaar was bovendien voorzien van een steunvoet, waardoor de scharen niet verstopt raakten, ook niet wanneer men stopte

In 1966 bracht men de eerste mechanische zaai-bedcombinatie op de markt: de RE-schudeg met opgebouwde D4 zaaimachine.

en de trekker iets terugreed. De D4 had een zaadeg waardoor een tweede werkgang niet meer nodig was. Verschillende typen sporenwissers konden verstelbaar worden bevestigd aan het frame dat uitgerust was met een snelkoppelsysteem. De D4 zaaimachine werd een succesverhaal en enkele jaren later werd Amazone Europees marktleider in zaaiteknik. In die periode verlieten jaarlijks zo'n 5.000

De D7 groeide uit tot één van de best verkochte zaaimachines van zijn tijd en stond model voor de latere D8-serie.

De Amazone D8 Super beschikte over een markeur schakelautomaat, die bij het heffen van de machine op de kopakker, de markeurarmen met schijven automatisch omschakelde.

Met de introductie van de RPD DrillStar in 1988 bood Amazone de eerste bandenpakkerrol aan als alternatief voor de kooirol en de packerwals. De bandenpakkerrol zorgde voor een strooksgewijze verdichting van de grond.

De D9 die in 1999 werd geïntroduceerd is nog altijd in productie.

Amazone D4-zaaimachines de fabriek te Hude (Oldenburg) die in 1957 speciaal was opgericht voor de productie van zaaimachines en stalmeststrooiers.

Vanaf 1966 concentreerde Amazone zich volledig op bemesten en zaaien. Daarna volgden vrij snel rotorkoepel en rotorgrubbers voor de zaaimachines en breidde men het gamma uit met pneumatische precisiezaaimachines en sproeiers.

D7

Door de recessie en door de oliecrisis van begin de jaren 1970 moesten de landbouwmachinefabrikanten door een diep dal en

toch bracht Amazone na veel experimenteren in 1972 de D7 op de markt. Typisch voor deze serie was de lage bouwwijze met een vulhoogte van slechts 110 cm met praktisch wegklapbaar deksel om zakken op te leggen, de centrale veerdrukregeling voor de zaai-kouters, de traploze regeling van de zaaihoeveelheid, die met één hendel te bedienen was en de traploze olieaandrijving.

D9

Naast de mechanische zaaimachines werd het segment van pneumatische zaai-techniek vanaf 1995 in het assortiment opgenomen. De basis hiervoor werd gelegd met een pneumatische frontpakker zaai-tank in combinatie met een rotorcultivator en een bandenpakker zaaimachine.

Amazone heeft altijd veel belang gehecht aan research. Dit resulteerde in de jaren 1995 en 1997 in verschillende gouden en zilveren medailles op internationale landbouwbeurzen voor onder meer een satelliet gestuurde kunstmeststrooier (DGPS), een sensor gestuurd systeem voor het uitbrengen van stikstof (SCN) en de satelliet ondersteunde doseertechniek AMASAT DAT

Ter gelegenheid van Agritechnica 1999 stelde Amazone de nieuwe generatie mechanische driepunts zaaimachines D9 voor in werkbreedten van 2,5 m, 3,0 m en 4 m. De belangrijkste veranderingen ten opzichte van de vorige serie waren: het doseermechanisme, de aandrijving en

de zaaischaren. Met de komst van nieuwe ontsmettingsmiddelen moesten de 50 jaar bekende Elite-nokkenzaairaderen aangepast worden. Ze werden groter en werden onder een andere hoek en meer van boven gevuld, waardoor een constante afgifte werd bekomen. Met de nieuwe traploos instelbare aandrijving draaide de zaai-as zonder schokken en was in staat zaaihoeveelheden van 400 kg tot 2 kg per ha nauwkeurig te doseren. De zaaischaren werden verzwaard en de schaar-punten waren verwisselbaar en de nieuwe Ro-TeC-schijfkouters voor het werken in stro en plantenresten werden geïntroduceerd.

Anno 2019

Zeven decennia na de introductie van de eerste D1 zaaimachines biedt Amazone een breed gamma aan zaaimachines en werkmethoden in werkbreedtes van 2,5 tot 15 m aan. Eén van de blikvangers is de onlangs gepresenteerde Cirrus-CC een zaaicombinatie die kadert in de filosofie van de passieve grondbewerking. Deze heeft een tank van 4.000 l met twee elektrische doseerapparaten en dankzij een extra transportleiding is het mogelijk om gelijktijdig twee verschillende soorten zaad volgens de double shoot-methode uit te brengen. In België is de firma Hilaire Van der Haeghe het aanspreekpunt voor Amazone. In Nederland is dit de firma Kamps de Wild die in 1969 startte met de verkoop van de Amazone-producten en sinds 1991 officieel Amazone-importeur is voor Nederland. ■